Energieffektiviseringsstödet

23 september 9.00- 10.00

Baserat på känd kunskap 22 september 2021
Förordning SFS 2021:664
Remiss författning

Åsa Wahlström och Karin Glader

ENERGY MANAGEMENT

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

För resurseffektiva byggnader sedan 2010

Energimyndigheten

BYGGFÖRETAGEN

Boverket

JM

NCC

SKANSKA

PEAB

WÄSTBYGG

AKADEMISKA HUS

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

ENERGY MANAGEMENT

Regionala nätverk

- Norrbotten

Nicklas Tidström

Michael Jalmby

- Nätverket för hållbart byggande och förvaltande i kallt klimat

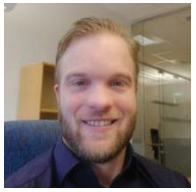

Benny Magnusson

- ByggDialog Dalarna

Per Andersson

- Hållbart byggande i Värmland

Niklas Jakobsson

- Fastighetsnätverket för energi och miljöfrågor i Örebro län

Stefan Olsson

- Föreningen för energieffektiva byggnader i sydost

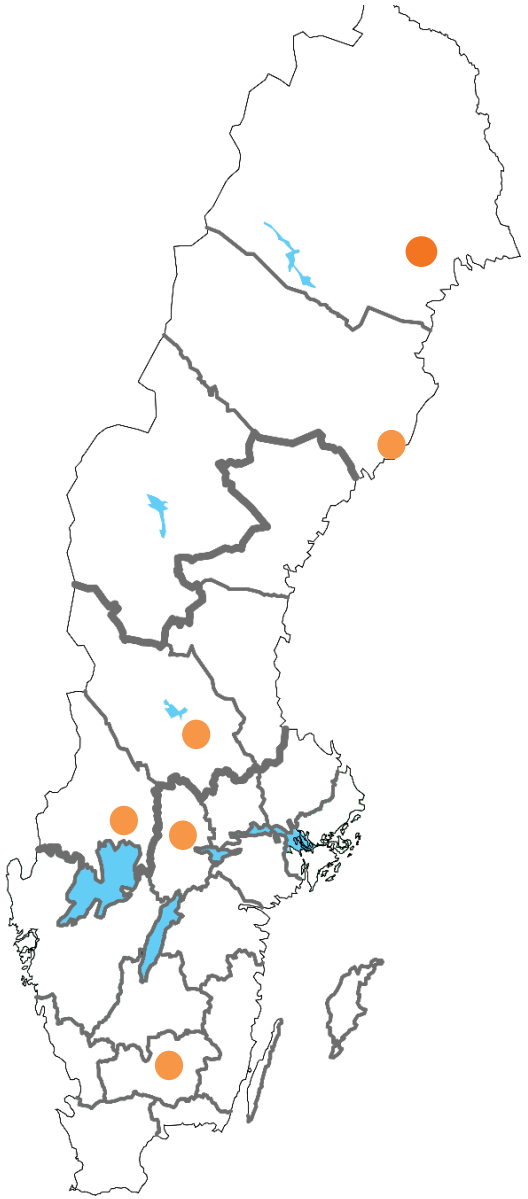

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Energirenovering – ett nytt affärskoncept för mindre företag

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala utvecklingsfonden

Energimyndigheten

[datum]

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Uppfylla miljömål

God inomhusmiljö

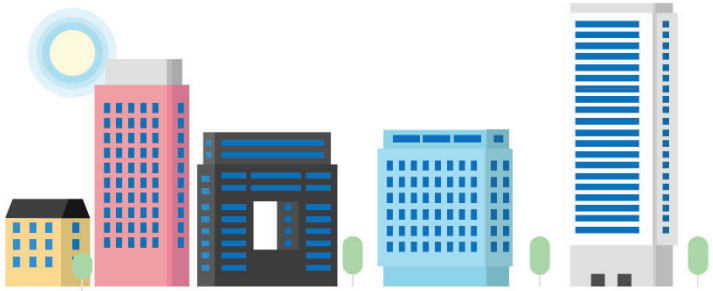

SMF

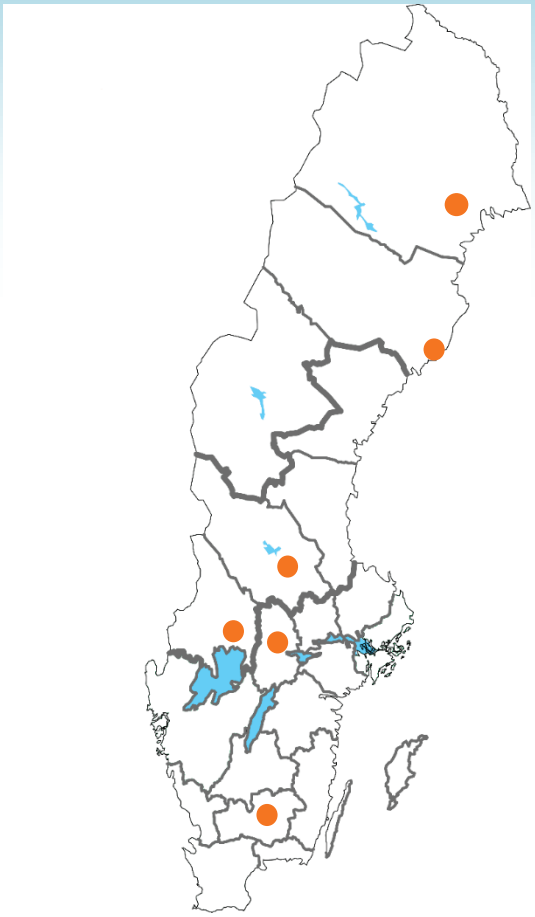

Lägre driftkostnader

Högre fastighetsvärde

Illustration: Energilyftet

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Energirenovering med hjälp av regional samverkan och Totalmetodiken – se affärsidén

- få till stånd energieffektivisering i samband med renovering
- öka kunskapen om fördelar och tillvägagångssätt vid renovering hos lokala aktörer
- ökad samverkan lokalt och regionalt
- stärka och utvidga små och medelstora entreprenörers tjänsteutbud

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

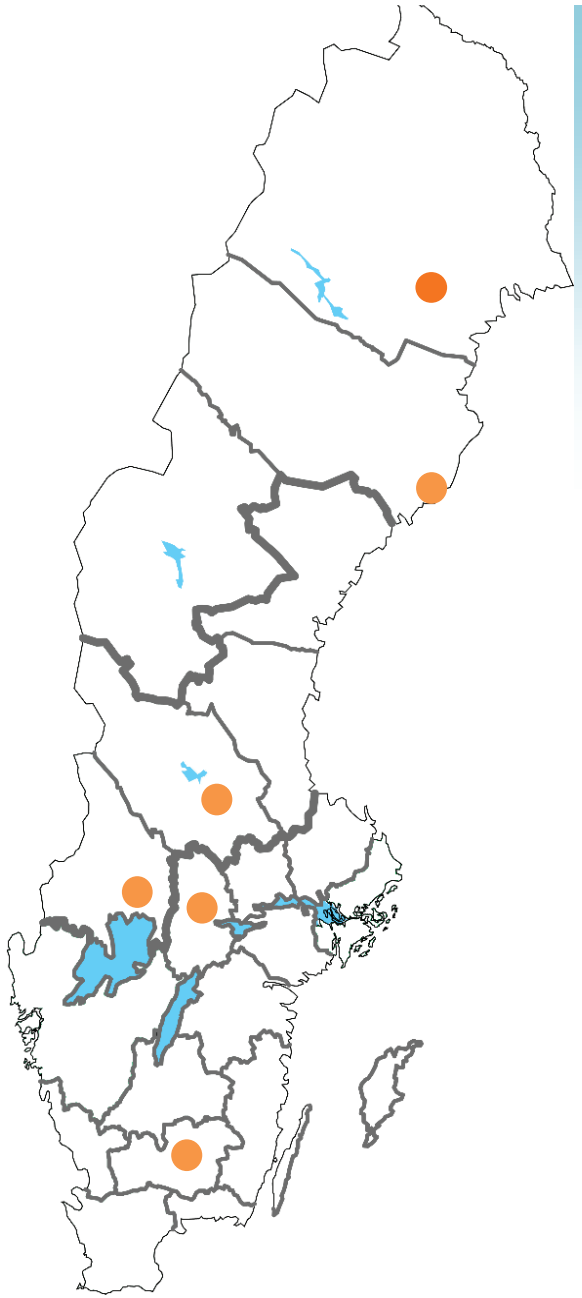

Piloter

- Castellum
- Region Kalmar
- Växjöbostäder
- Ludvika kommun
- Norra Dalarnas fastighetsbolag
- Lulebo
- Tunabyggen
- Karlskoga kommun
- Region Blekinge
- Arvika fastighets ab
- Region Värmland
- Krylbohus
- PiteBo

Piloter som genomför Totalmetodiken under planering, utredning och anbudsförfrågan med följegrupper

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

År 2020	-20% **Utsläpp av växthusgaser** (jämfört med 1990)	-20% **Energianvändning** genom bättre energieffektivitet (jämfört med 1990)	20% **av energin ska komma från förnybara källor**
År 2030	-55% **Utsläpp av växthusgaser** (jämfört med 1990)	-32,5% **Energianvändning** genom bättre energieffektivitet (jämfört med 1990)	32% **av energin ska komma från förnybara källor**

Green Deal (Grön giv)

A Renovation Wave for Europe

- Fördubblad renoveringstakt i EU på 10 år
- Se till att renoveringarna leder till bättre energi- och resurseffektivitet

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Mål till 2020

-40%

Utsläpp av växthusgaser
(jämfört med 1990)

20%

Ökad energieffektivitet
(jämfört med 2008)

minst 50%

av energin ska komma från förnybara källor

Mål till 2030

-63%

(jämfört med 1990)

50%

(jämfört med 2008)

100%

Mål för elproduktion 2040

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

EU:s Green Deal (Grön giv)

EU:s Green Deal = EU:s nya klimatlag
A Renovation Wave for Europe

- 4,3 miljarder SEK till renovering av flerbostadshus i Sverige
- Fokus på energieffektivisering

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Vem kan få stöd?

- Fastighetsägare, innehavare av tomträtt och ägare av byggnad som tillhör någon annan än fastighetsägaren.
- Hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt
- Byggnad som till övervägande del innehåller bostadslägenheter
- Primärenergital **<u>över</u>** 100 kWh/m^2 och år

(BBR 29)

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Vad kan man få stöd för?

åtgärder som
förbättrar
energianvändningen
med minst **20 procent**
(BBR 29)

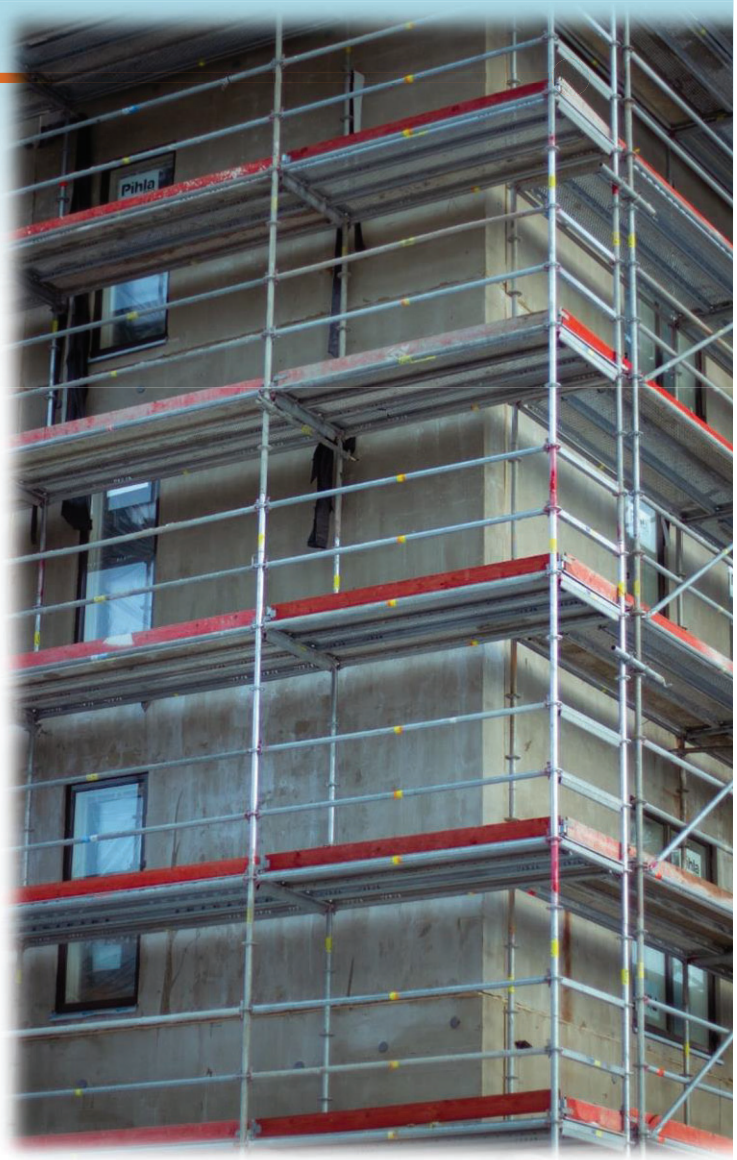

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Stöd ges till **merkostnader**

- 50 % litet företag
- 40 % medelstort företag
- 30 % stort företag

Litet företag
< 50 anställda
< 10 miljoner Euro
i årsomsättning

Medelstort företag
< 250 anställda
< 50 miljoner Euro
i årsomsättning

50 % betalas ut i förskott och
50 % efter genomförd
effektivisering

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Oberoende expert

Enligt lagen om Energideklarationer

- Får vara anställd hos sökande företag

- Vid ansökan intyga
  - Planerade energieffektiviseringsåtgärder
  - Besparingspotential
  - Merkostnader för investeringar

- Vid ansökan om utbetalning intyga
  - Att energieffektiviseringsåtgärder är genomförda
  - Energieffektivisering som beräknas har uppnåtts
  - Faktiska merkostnader för investeringar

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Entreprenörer

- F-skattesedel
- Intyg från minst en av de entreprenörer som anlitats att denne medverkat i utbildning av yrkesarbetande inom byggsektorn genom mottagandet av lärlingar.

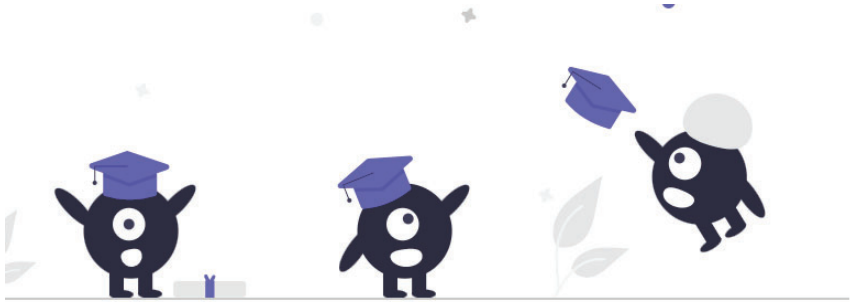

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Hur kommer ansökan gå till?

- Ansökan via boverkets webbformulär
- Ansökan per byggnad ska innehålla
  - Uppgifter om den som ansöker och kontaktperson
  - Information om fastigheten och den specifika byggnaden
  - Totalt beräknade energibesparing
  - Kort beskrivning av åtgärderna som genomförs.
  - Redovisning av kostnader och sökt stöd per åtgärd
  - Kontaktuppgifter till den oberoende experten

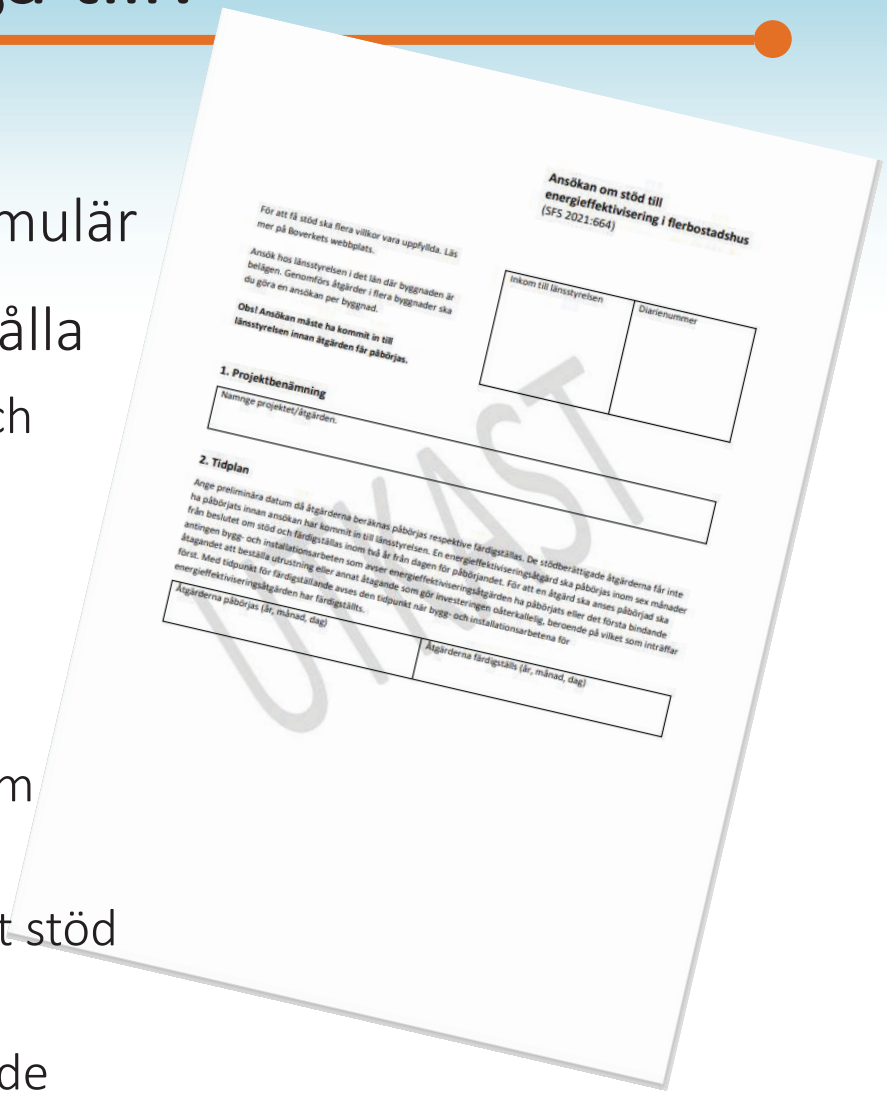

Ansökan om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus
(SFS 2021:664)

För att få stöd ska flera villkor vara uppfyllda. Läs mer på Boverkets webbplats.

Ansök hos länsstyrelsen i det län där byggnaden är belägen. Genomförs åtgärder i flera byggnader ska du göra en ansökan per byggnad.

Obs! Ansökan måste ha kommit in till länsstyrelsen innan åtgärden får påbörjas.

Inkom till länsstyrelsen

Diarienummer

1. Projektbenämning

Namnge projektet/åtgärden.

2. Tidplan

Ange preliminära datum då åtgärderna beräknas påbörjas respektive färdigställas. De stödberättigade åtgärderna får inte ha påbörjats innan ansökan har kommit in till länsstyrelsen. En energieffektiviseringsåtgärd ska påbörjas inom sex månader från beslutet om stöd och färdigställas inom två år från dagen för påbörjandet. För att en åtgärd ska anses påbörjad ska anslingen bygg- och installationsarbeten som avser energieffektiviseringsåtgärden ha påbörjats eller det första bindande åtagandet att beställa utrustning eller annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först. Med tidpunkt för färdigställande avses den tidpunkt när bygg- och installationsarbetena för energieffektiviseringsåtgärden har färdigställts.

Åtgärderna påbörjas (år, månad, dag)

Åtgärderna färdigställs (år, månad, dag)

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Hur redovisas merkostnader?

1. Om kostnaderna för att investera i energieffektivitet kan urskiljas ur den totala investeringskostnaden som en separat investering ska denna energieffektivitetsrelaterade kostnad utgöra de stödberättigande kostnaderna.

2. I övriga fall identifieras kostnaderna för att investera i energieffektivitet genom hänvisning till en liknande, mindre energieffektiv investering som skulle ha genomförts på ett trovärdigt sätt utan stöd. Skillnaden mellan kostnaderna för båda investeringarna anger den energieffektivitetsrelaterade kostnaden och utgör de stödberättigande kostnaderna

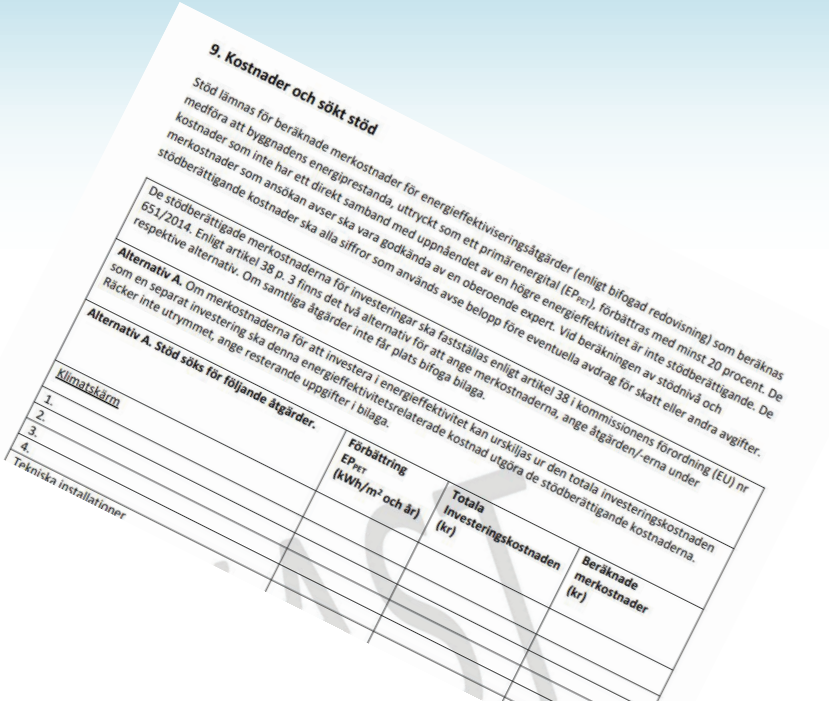

9. Kostnader och sökt stöd

Stöd lämnas för beräknade merkostnader för energieffektiviseringsåtgärder (enligt bifogad redovisning) som beräknas medföra att byggnadens energiprestanda, uttryckt som ett primärenergital (EP_{PET}), förbättras med minst 20 procent. De kostnader som inte har ett direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet är inte stödberättigande. De merkostnader som ansökan avser ska vara godkända av en oberoende expert. Vid beräkningen av stödnivå och stödberättigande kostnader ska alla siffror som används avse belopp före eventuella avdrag för skatt eller andra avgifter.

De stödberättigade merkostnaderna för investeringar ska fastställas enligt artikel 38 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Enligt artikel 38 p. 3 finns det två alternativ för att ange merkostnaderna, ange åtgärden/-erna under respektive alternativ. Om samtliga åtgärder inte får plats bifoga bilaga.

Alternativ A. Om merkostnaderna för att investera i energieffektivitet kan urskiljas ur den totala investeringskostnaden som en separat investering ska denna energieffektivitetsrelaterade kostnad utgöra de stödberättigande kostnaderna. Räcker inte utrymmet, ange resterande uppgifter i bilaga.

Alternativ A. Stöd söks för följande åtgärder.

	Förbättring EP_{PET} (kWh/m² och år)	Totala investeringskostnaden (kr)	Beräknade merkostnader (kr)
Klimatskärm			
1.			
2.			
3.			
4.			
Tekniska installationer			

B. Identifiera merkostnaderna för att investera i energieffektivitet genom hänvisning till en liknande, mindre energieffektiv investering som skulle ha genomförts på ett trovärdigt sätt utan stöd. Skillnaden mellan kostnaderna för båda investeringarna anger den energieffektivitetsrelaterade kostnaden och utgör de stödberättigande kostnaderna. Den oberoende experten ska i sin redovisning, som ska lämnas i bilaga, beskriva den liknande mindre åtgärden och jämföra med den åtgärd som stöd söks för.

B. Stöd söks för följande åtgärder.	**Förbättring EP_{PET} (kWh/m² och år).**	**Totala investerings-kostnader sökt åtgärd (kr)**	**Totala investerings-kostnader jämförelse-projekt (kr)**	**Beräknade merkostnader (kr)**
Klimatskärm				
1.				
2.				

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Stöd ges inte till?

1. En energieffektiviseringsåtgärd som har påbörjats innan en ansökan om stöd har kommit in
2. En åtgärd som innebär att en byggnad byter huvudsaklig energibärare från fjärrvärme till el.

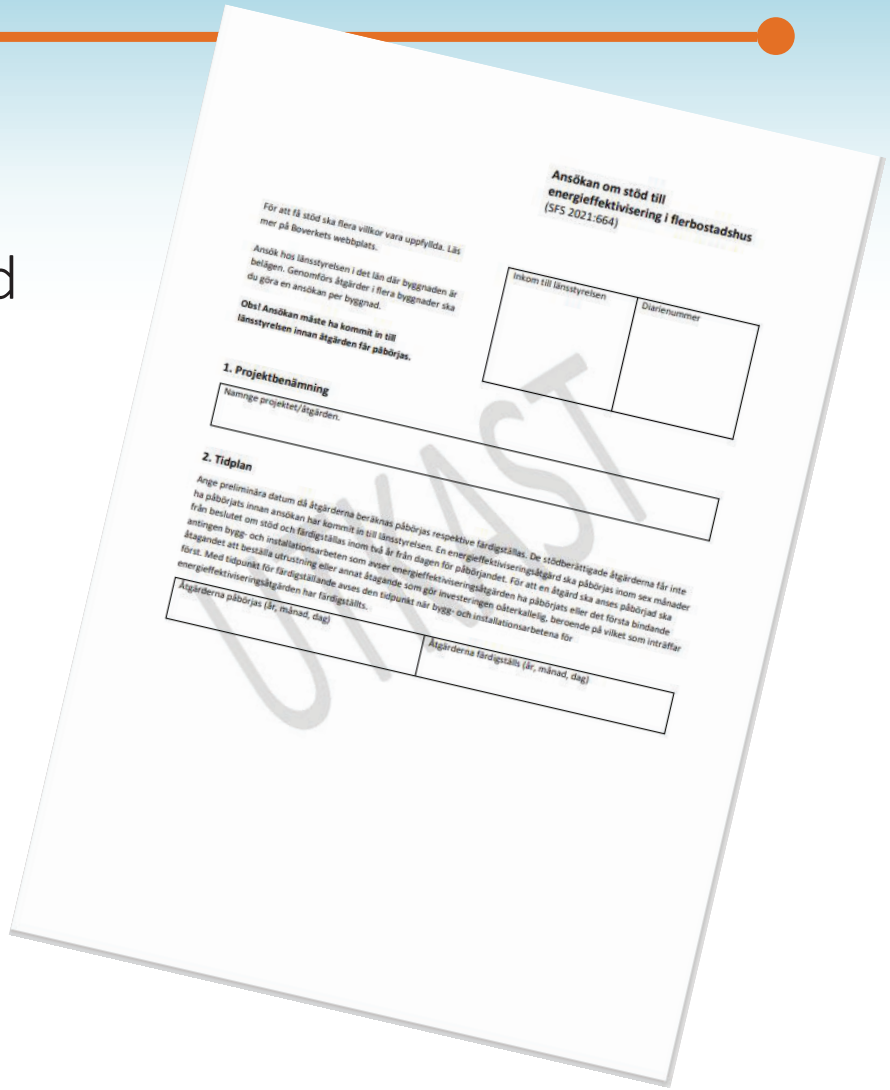

Ansökan om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus
(SFS 2021:664)

För att få stöd ska flera villkor vara uppfyllda. Läs mer på Boverkets webbplats.

Ansök hos länsstyrelsen i det län där byggnaden är belägen. Genomförs åtgärder i flera byggnader ska du göra en ansökan per byggnad.

Obs! Ansökan måste ha kommit in till länsstyrelsen innan åtgärden får påbörjas.

Inkom till länsstyrelsen

Diarienummer

1. Projektbenämning

Namnge projektet/åtgärden.

2. Tidplan

Ange preliminära datum då åtgärderna beräknas påbörjas respektive färdigställas. De stödberättigade åtgärderna får inte ha påbörjats innan ansökan har kommit in till länsstyrelsen. En energieffektiviseringsåtgärd ska påbörjas inom sex månader från beslutet om stöd och färdigställas inom två år från dagen för påbörjandet. För att en åtgärd ska anses påbörjad ska anlitingen bygg- och installationsarbeten som avser energieffektiviseringsåtgärden ha påbörjats eller det första bindande åtagandet att beställa utrustning eller annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först. Med tidpunkt för färdigställande avses den tidpunkt när bygg- och installationsarbetena för energieffektiviseringsåtgärden har färdigställts.

Åtgärderna påbörjas (år, månad, dag)

Åtgärderna färdigställs (år, månad, dag)

UTKAST

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Stöd till energieffektivisering i flerbostadshus

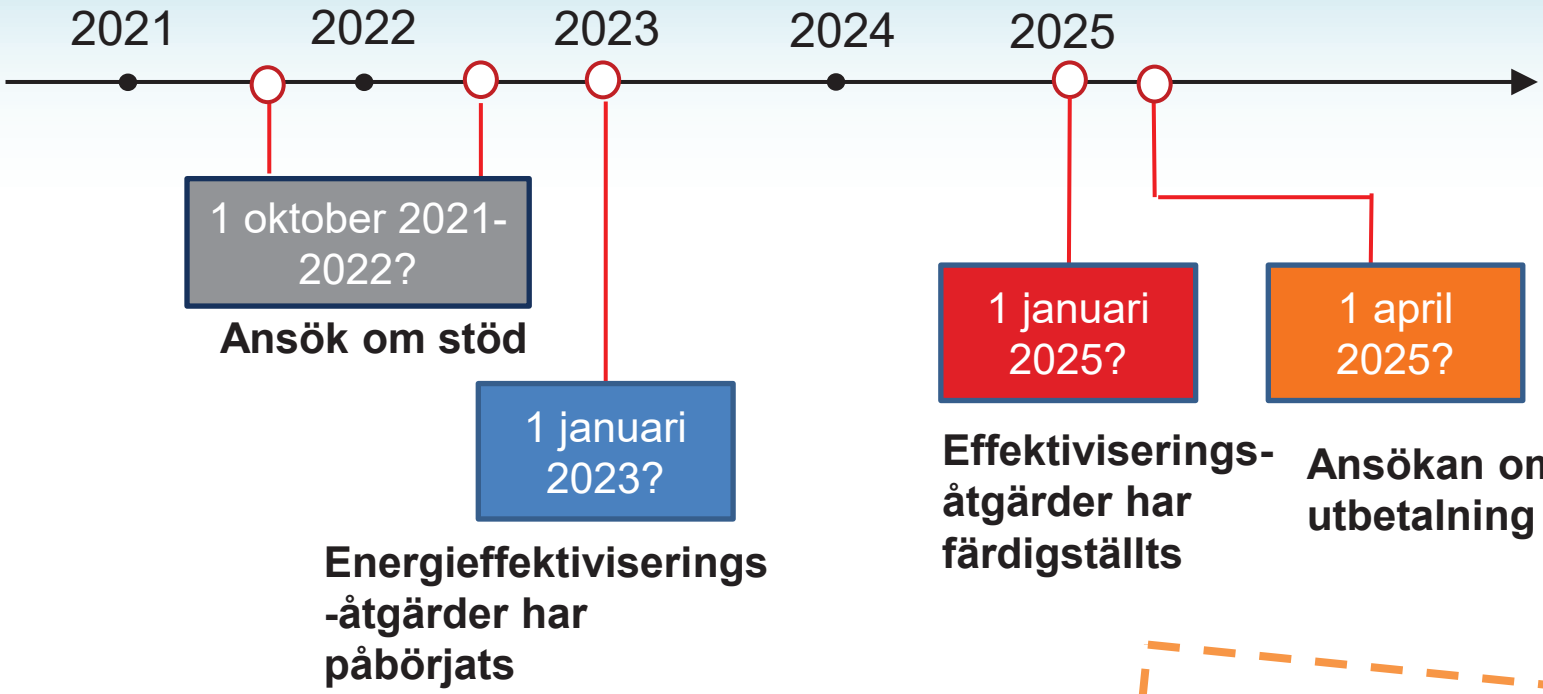

- Ansökan hålls öppen 1 oktober 2021 till **1 juli 2022?**
- Påbörja energieffektiviseringsåtgärderna senast 6 månader efter beviljat stöd, 1 april 2022 till **1 januari 2023?**
- Genomför energieffektiviseringsåtgärder inom två år från att de påbörjats, 1 april 2024 till **1 januari 2025?**
- Ansökan om utbetalning senaste 3 månader efter färdigställande 1 april 2025?

OBS!
Kan komma att justeras så att ansökningsperioden blir längre.

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Energiprestanda enligt BBR 29?

Verktyg för beräkning av
primärenergital
utifrån uppmätta värden

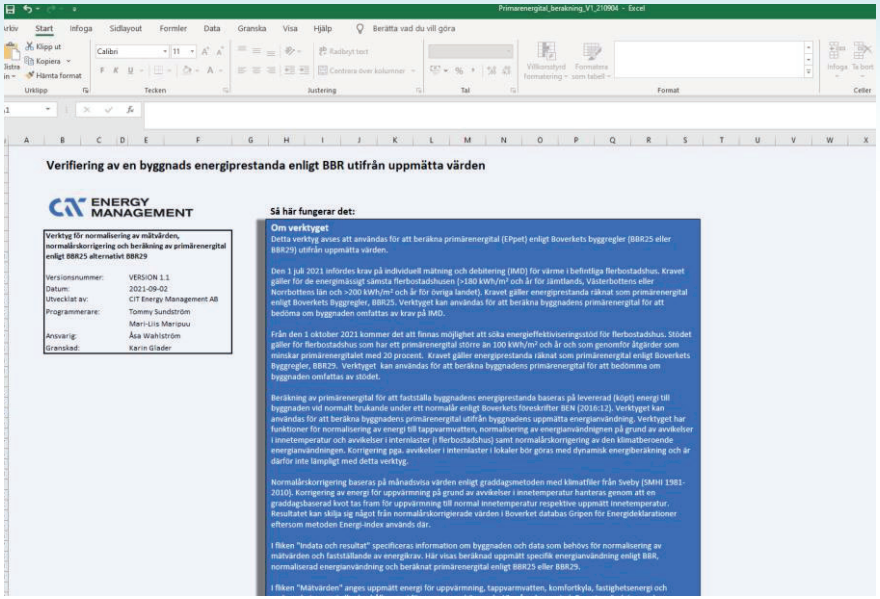

Boverkets byggregler
BBR 25 eller BBR 29.

http://www.laganbygg.se/avslutade/verktyg-for-berakning-av-primarenergital__261

www.sveby.org

$$EP_{\text{pet}} = \frac{\sum_{i=1}^{6}\left(\frac{E_{\text{uppv,i}}}{F_{\text{geo}}} + E_{\text{kyl,i}} + E_{\text{tvv,i}} + E_{\text{f,i}}\right) \times VF_i}{A_{\text{temp}}}$$

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Exempel 50-talshus, Linköping - frånluft

Typiska åtgärder

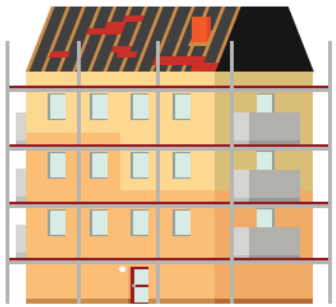

Klimatskärmsåtgärder

- Tilläggsisolering av fasad
- Tilläggsisolering av vindsbjälklag
- Byte av fönster och trapphusdörrar
- Injustering av värmesystem

Installationsåtgärder

- Byte till FTX system
- Injustering av värmesystem
- Energieffektiva TVV armaturer
- VVX för avlopp
- Minskning av fastighetsel (belysning, pumpar)

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Exempel 50-talshus, Linköping -frånluft

Nr	Åtgärdsbeskrivning	Besparing EP_{PET}
1	Tilläggsisolering av fasad (5 cm, ej källarväggar)	6%
2	Tilläggsisolering av vindsbjälklag	3%
3	Byte av fönster och entrédörrar till trapphus	10%
4	Byte till FTX system	15%
5	Injustering av värmesystem och byte av termostater	2%
6	Byte till energieffektiva tappvarmvattenarmaturer	1%
7	Installation av VVX för avlopp	3%
8	Minskning av fastighetsel: LED belysning med närvarostyrning i trapphus och tvättstuga, byte av pumpar i värmesystem och VVC	2%

Åtgärdspaket		Besparing EP_{PET}
1,2,3,5	Klimatskärms-åtgärder	21%
4,5,6,7,8	Installations-åtgärder	23%
1-8	Alla	41%

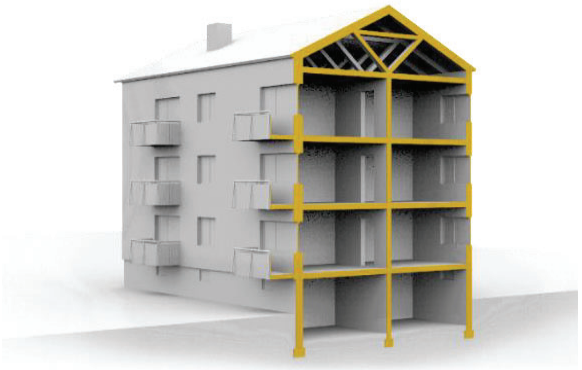

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Exempel 50-talshus, Linköping -frånluft

Bedömning av merkostnader

OBS vår tolkning, ej Boverkets

Nr	Åtgärdsbeskrivning	Merkostnad
1	Tilläggsisolering av fasad (5 cm, ej källarväggar)	Isoleringen, ej fasadrenoveringen
2	Tilläggsisolering av vindsbjälklag	100 %
3	Byte av fönster och entrédörrar till trapphus	50 %
4	Byte till FTX system	Befintliga F-kanaler, 100 % övrigt
5	Injustering av värmesystem och byte av termostater	100 %
6	Byte till energieffektiva tappvarmvattenarmaturer	*100 %*
7	Installation av VVX för avlopp	100 %
8	Minskning av fastighetsel: LED belysning med närvarostyrning i trapphus och tvättstuga, byte av pumpar i värmesystem och VVC	100 %

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Exempel 50-talshus, Linköping -frånluft

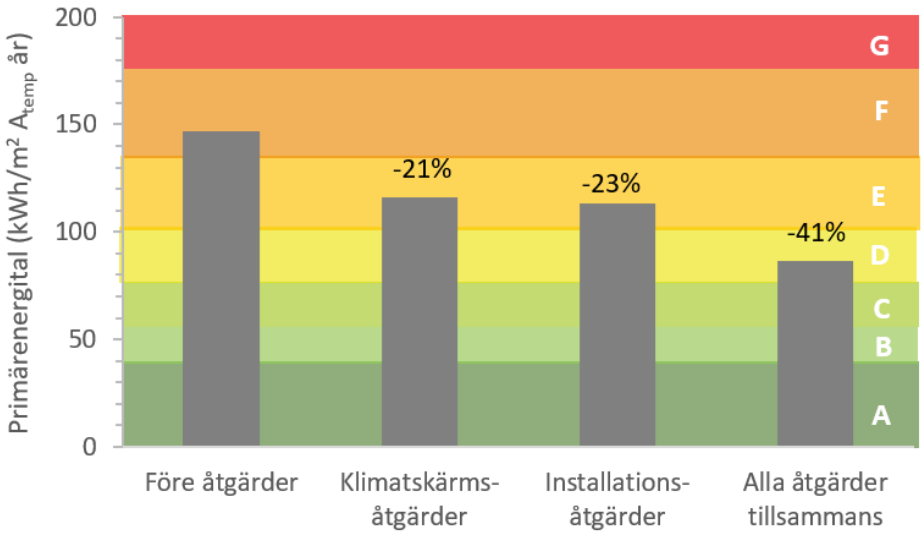

	Primärenergital	Specifik energi-användning
före	147	192
efter	87	108
% besparing	41%	44%

	Utan stöd	Med 40% stöd
Internränta	2,4%	5,1%
Energiinvestering (kr/m²)	1430	1001

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Exempel 50-talshus, Linköping -frånluft

Alla åtgärder

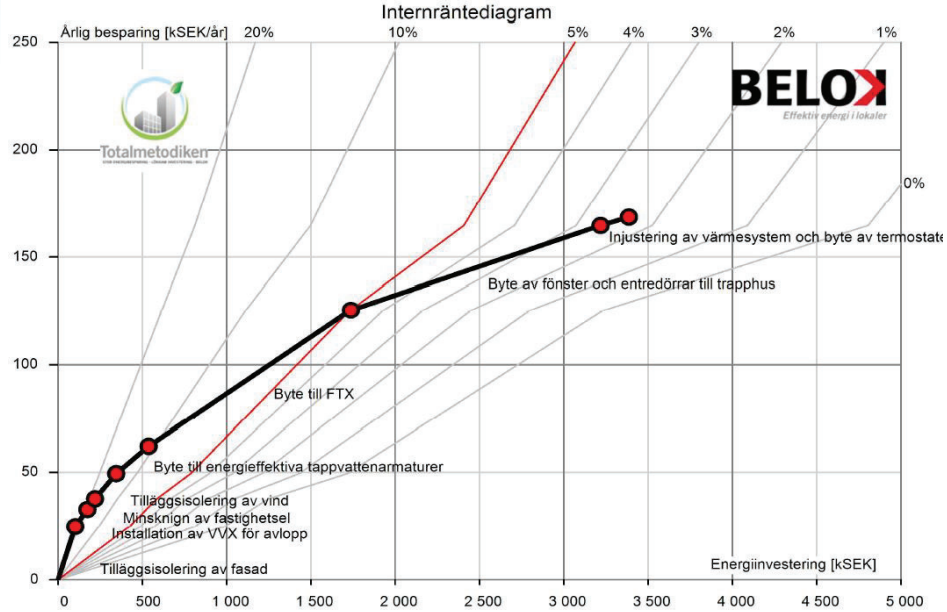

Utan stöd

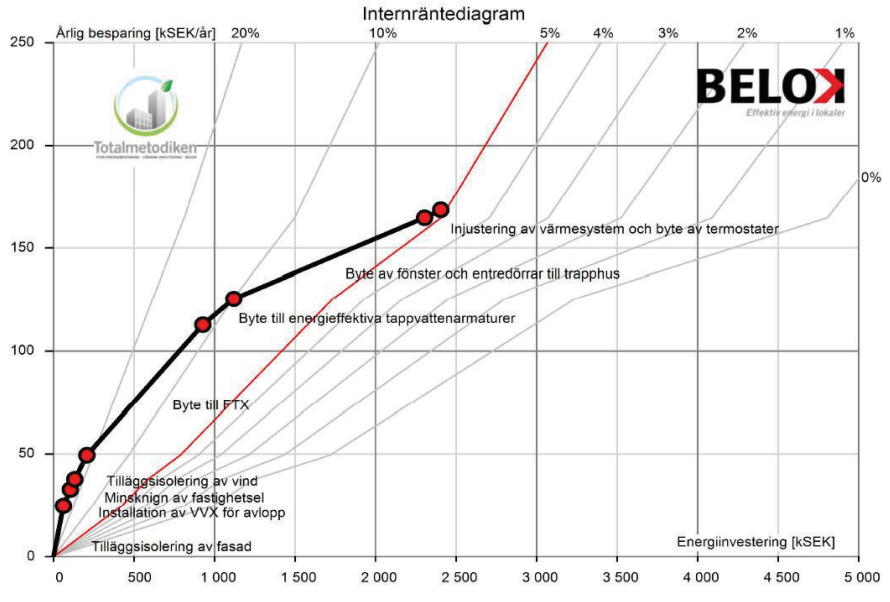

Med 40% stöd
Fönster: 20%

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Urval av frågor från frågestunden

Fråga: *Måste man invänta beslut innan åtgärderna kan påbörjas, eller kan man påbörja direkt efter inskickad ansökan?*

Svar: Det som står i förordningen är att ansökan måste vara inskickade. Dock är det ju en ekonomisk risk att börja innan stödet har beviljats. Troligen kommer detta klarna i Boverkets föreskrifter och vägledning som är på väg.

Fråga: *Vad gäller lokal produktion t ex solel samt lagring av energi?*

Svar: Egenproducerade energi kan tillgodogöras vid beräkning av energiprestanda enligt BBR. Det är ännu oklart om en investering i egenproducerad energi får räknas som merkostnad (dvs vara stödgrundande).

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Urval av frågor från frågestunden

Fråga: *Hur kommer att man bedöma installation av frånluftsvärmepumpar i ett fjärrvärmeuppvärmt hus?*

Svar: Det finns i dagsläget inga tydliga riktlinjer. Det som står i förordningen är att stöd inte får ges till en åtgärd som innebär att en byggnad byter huvudsaklig energibärare från fjärrvärme till el.

Fråga: *Vet vi något om hur ansökningar kommer prioriteras? Först till kvarn eller de som energieffektiviserar mest får förtur?*

Svar: Just nu finns ingen information om det men troligen kommer ansökningar att hanteras i ordning av respektive länsstyrelse.

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Urval av frågor från frågestunden

Fråga: *Hur funkar stöd %? Större fastighetsbolag har ju koncernstrukturer och hur definieras kraven givet detta.*

Svar: Det är hela koncernens som avgör om ett företag ska klassas som litet, medelstort eller stor.

Fråga: *Hur definieras flerbostadshus, taxeringskod?*

Svar: I förordningen står att: Stöd får endast ges för en byggnad som till övervägande del innehåller bostadslägenheter som upplåts med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt,

Dvs äganderätter ingår inte.

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER

Urval av frågor från frågestunden

***Fråga:**. Ett av undantagen med IMD är K-märkta byggnader. Hur ser renoveringsstödet på K-märkta flerbostadshus?*

Svar: I förordningen finns ingen information om de men i förslaget till föreskrifter återfinns nedanstående text. Den kan komma att ändras.

6.5 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö

Om energieffektiviseringsåtgärden kräver bygglov ska ett beslut om bygglov skickas med ansökan om stöd. Skälet är att utgöra ett skydd mot att olovliga åtgärder påbörjas och att skydda byggnader där åtgärder skulle kunna medföra en förvanskning av byggnaders särdrag, som takutformning, färgsättning och form.

LÅGAN - FÖR ENERGIEFFEKTIVA BYGGNADER